

31996D0706

L 325/20

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

14.12.1996.

PADOMES LĒMUMS
(1996. gada 6. decembris)

par pamatnostādņu pieņemšanu indikatīvajām programmām attiecībā uz finansiāliem un tehniskiem pasākumiem ekonomikas un sociālo struktūru reformu atbalstam Eiropas un Vidusjūras reģiona partnerattiecībās (MEDA)

(96/706/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

IR PIEŅĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

1. pants

ņemot vērā Padomes Regula (EK) Nr. 1488/96 (1996. gada 23. jūlijs) par finansiāliem un tehniskiem pasākumiem (MEDA) ekonomikas un sociālo struktūru reformu atbalstam Eiropas – Vidusjūras reģiona partnerattiecībās ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 9. panta 1. punktu,

Ar šo ir pieņemtas pamatnostādnes indikatīvajām programmām attiecībā uz finansiāliem un tehniskiem pasākumiem, kas papildina ekonomikas un sociālo struktūru reformu saskaņā ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerību (MEDA indikatīvās programmas), kā norādīts šā lēmuma pielikumā.

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

2. pants

tā kā Komisijai ir jāņem vērā Revīzijas palātas ziņojumu secinājumi un ieteikumi attiecībā uz sadarbību ar Vidusjūras reģiona partneriem;

Šis pamatnostādnes pārskats saistībā ar Regulu (EK) Nr. 1488/96, kā paredzēts tās 15. panta 6. punktā.

tā kā Regulas (EK) Nr. 1488/96 9. pants paredz, ka Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem indikatīvo programmu pamatnostādnes, kurām ir jādefinē ar Vidusjūras reģiona partneriem īstenotās sadarbības galvenie mērķi;

3. pants

Šo lēmumu publicē Eiropas Kopienas Oficiālajā Vēstnesī.

tā kā Komisija 1995. gada 8. martā ir iesniegusi paziņojumu ar nosaukumu "Eiropas Savienības Vidusjūras reģiona politikas stiprināšana: priekšlikumi Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības īstenošanai";

Tas stājas spēkā publicēšanas dienā.

tā kā Barselonas Deklarācijā ir noteikta Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerība, lai apmierinātu reģiona jaunās vajadzības,

Briselē, 1996. gada 6. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

D. SPRING

⁽¹⁾ OV L 189, 30.7.1996., 1. lpp.

PIELIKUMS

MEDA INDIKATĪVO PROGRAMMU PAMATNOSTĀDNES

1. Programma, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1488/96, (še turpmāk "MEDA programma") ir galvenais Eiropas Kopienas finanšu instruments Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības īstenošanai. Šīs programmas galvenais mērķis ir sekmēt un atbalstīt Vidusjūras reģiona partneru ekonomikas un sociālo struktūru reformu, jo īpaši, lai sagatavotos brīvai tirdzniecībai ar Eiropas Kopieni.
2. Demokrātiskie principi un tiesiskuma ievērošana, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana ir MEDA programmas pamatā un ir tās būtiska daļa; šo principu pārkāpšana būtu pietiekams pamats attiecīgu pasākumu veikšanai.

Pieredze, kas gūta, slēdzot divpusējus protokolus

3. MEDA programma ir jāveido, ņemot vērā pieredzi, kas gūta darbā ar atjaunotās Vidusjūras reģiona politikas instrumentiem, proti, divpusējiem finanšu protokoliem un reģionālās sadarbības fondu. Pēc četrām ar Vidusjūras reģiona partneriem noslēgtu finanšu protokolu paaudzēm ir radusies vajadzība uzlabot sadarbības pasākumu īstenošanas sistēmu. Ja vēlamies, lai MEDA programma atbilstu pārmaiņām, ko izraisījusi būtiska sadarbības padziļināšanās, kas aptver gan jaunas, gan jau apgūtas jomas, ir jāpanāk elastīgāka plānošana. Tā ir vajadzīga, lai novērstu to, ka sadarbības pūliņi tiek izkliedēti, veicot ļoti daudzas darbības attiecībā uz ļoti daudziem saņēmējiem, un lai stimulētu ātru un efektīvu saistību un maksājumu kredītu ieviešanu. Tāpat MEDA programmai laika gaitā ir jāspēj pielāgoties, ņemot vērā pieredzi, kas gūta tās piemērošanā, un pārmaiņas Vidusjūras reģiona partneru vajadzībās un prioritātēs sakarā ar jauniem sociālekonomiskiem uzdevumiem. Jo īpaši ir jāpanāk pietiekama elastība attiecībā uz summām, kas piešķirtas, izmantojot budžeta palīdzību, kas nav saistīta ar indikatīvajām programmām, lai finanšu palīdzību pielāgotu reformu gaitai un progresam, kas panākts makroekonomikas stabilizēšanā.

Vairākgadu plānošana

4. MEDA programmas īpašā elastība ir jāpanāk, izmantojot skaidru plānošanas metodoloģiju, lai stiprinātu plānošanas un izpildes efektivitāti. Jo īpaši ir jāveic pasākumi, lai partneri būtu informēti par resursiem, kas būs pieejami turpmākajos gados. Šāda vairākgadu plānošana palielinās iespējas īstenot intervences pasākumus, kuri vidēji ilgā termiņā ietekmē politiku. Regulā (EK) Nr. 1488/96 (še turpmāk MEDA regula) ir paredzēta finanšu atsaucē summa, proti, 3 424,5 miljoni EUR attiecībā uz laika posmu no 1995. gada līdz 1999. gadam ⁽¹⁾, kas ir jāsadala starp divpusējām programmām un vienu reģionālu programmu. MEDA indikatīvajām programmām ir jānosaka darbības, kas sekmē visplašāko partnerības mērķu sasniegšanu. Tomēr viens no svarīgiem jaunās plānošanas principiem ir princips, kas paredz, ka atkarībā no izpildes var grozīt šos mērķus, kā arī indikatīvo divpusējo finanšu sadalījumu, kas tos papildina. Budžeta līdzekļu izmantojumā ir jānodrošina atklātība, pietiekama projekta uzraudzība un darbību saskaņotība.

Stratēģiski intervences pasākumi

5. Principā partneru sociālekonomiskās attīstības sekmes būs atkarīgas no viņu pašu darbībām. Tādējādi indikatīvo programmu pamatā ir jābūt kopīgai izpratnei par ekonomiskajiem, sociālajiem un politiskajiem uzdevumiem, kuri risināmi katram partnerim atsevišķi un reģionam kopumā. Regulārs un saturīgs dialogs divpusējā un reģionu līmenī ir MEDA programmas veiksmes priekšnosacījums. Indikatīvās programmas aptvers darbības tikai dažās prioritātes jomās, ko noteiks pārrunās ar attiecīgajām valstīm, kā arī saskaņā ar dalībvalstu un citu finansētāju divpusējām darbībām, jo īpaši tajās jomās, kur Kopiena var sniegt vislielāko ieguldījumu, izmantojot savu pieredzi un zinātību. Šajā nolūkā Komisija gādā, lai nodrošinātu plānošanas un plāna izpildes koordināciju ar dalībvalstīm un citiem donoriem, kas vajadzīgs, lai vislabāk papildinātu to veiktās darbības un intervences pasākumus. Laikā, kamēr plāno un izstrādā indikatīvās programmas, kā arī tikmēr, kamēr tiek gatavoti individuālu projektu priekšlikumi, Komisija intensīvi apspriežas ar dalībvalstīm. Katrā indikatīvajā programmā un projekta priekšlikumā ir atsaucē uz attiecīgiem gūtās pieredzes un rezultātu pētījumiem.

⁽¹⁾ 1995. gada 12. jūnija Kannu Eiropadome piekritusi Vidusjūras reģiona trešo valstu vispārējam finansiālam atbalstam 4 685 miljonu ECU apjomā laika posmā no 1995. gada līdz 1999. gadam. MEDA programma aptuveni 3 424,5 miljonu ECU vērtībā veido lielāko daļu. Pārējo daļu veido īpaši valstu protokoli un atsevišķas budžeta pozīcijas.

6. Īstenojot noturīgas ekonomikas un sociālās attīstības mērķi, Komisija pētījumā, ko veiks saskaņā ar indikatīvajām programmām, kā arī definējot un izstrādājot sadarbības programmas, rūpīgi apsvērs jautājumus, kas saistīti ar ekoloģisko līdzsvaru, finansiālu un ekonomisku dzīvotspēju, stabilitāti, dzimumu līdztiesību un vietējo iestāžu organizatorisko jaudu (ieskaitot jautājumus par tehnoloģiju pētījumiem un attīstību un tehnoloģiju nodošanu). Savā pētījumā Komisija cita starpā rūpīgi apsvērs to, cik efektīvas bijušas Kopienas darbības pagātnē un pašreizējās darbības, ko atbalsta dalībvalstis un citi finansētāji. Īpaša uzmanība pētījumā būtu veltāma tādām mērķa grupām kā vistrūcīgākie sabiedrības slāņi, sievietes un jaunieši. Divpusējā līmenī MEDA programma nodrošinās partneriem palīdzību ekonomikas pārejai un sociālekonomiskā līdzsvara stiprināšanai. Attiecīgajiem divpusējo un reģionu programmu projektiem būs vajadzīgas ekoloģiskās ietekmes novērtējuma veidlapas saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem šajā jomā. Komisijai projekta priekšlikumā būtu jāiekļauj piemēroti nosacījumi un vajadzības gadījumā jānodrošina saskaņotība ar Bretonvudsas kritērijiem atbilstīgi MEDA regulas II pielikumam.
7. i) Reģiona tautsaimniecībām ir kopīgs uzdevums – radīt darbavietas un paaugstināt dzīves līmeni strauja iedzīvotāju skaita pieauguma apstākļos. Vajadzīgo ekonomiskās attīstības paātrinājumu var īstenot, vienīgi uzlabojot konkurētspēju globālās ekonomikas līmenī. Šajā nolūkā cita starpā ir jāuzlabo partneru kompetence inovāciju jomā. Pakāpeniski ieviešot brīvo tirdzniecību, valdībām ir pienākums nodrošināt telpu privātā sektora virzītai izaugsmei un ārvalstu investīcijām. Stabila makroekonomikas vadība ir jāpapildina ar tādu tiesisku regulējumu un ekonomikas politiku, kas veicina izaugsmi un sekmē investīcijas. Plānojot intervences pasākumus, indikatīvajās programmās tiek ņemtas vērā katras tautsaimniecības īpatnības.
- ii) Ekonomikas izaugsmei ir jānoris reizē ar lielāku sociālu saliedētību. Nevienlīdzība tādu pamatpakalpojumu pieejamībā kā izglītība, veselības aizsardzība, sociālās aizsardzības sistēmas, mājoklis un ūdens apgāde mazina partnervalstu iedzīvotāju nozīmīgas daļas iespējas un negatīvi ietekmē ilgtermiņa attīstības perspektīvas. Šīs vajadzības būtu jāapmierina steidzami, uzlabojot pakalpojumu kvalitāti un to nodrošināšanas efektivitāti. Ir vajadzīgi stratēģiski intervences pasākumi vispārējai cilvēkresursu attīstībai, kas ir lielākais ieguldījums reģiona nākotnē. Jo īpaši jauniešu un sieviešu profesionālā integrācija ir svarīgs reģiona sociālās attīstības faktors.

Divpusējām programmām un reģionālajai programmai ir jābūt saskanīgām

8. Atbalsts tiks sniegts, izmantojot MEDA regulā paredzētos pasākumus. Turklāt sarunas, kas tiek risinātas ar partneriem, ir jāvušas vienoties par vispārējām pamatnostādnēm, kas minētas turpmāk.
9. Divpusējā un reģionu līmenī sāktajām darbībām ir jābūt saskanīgām un/vai savstarpēji jāpapildina citai cita, ja vēlamies, lai MEDA programmas politiskā un ekonomiskā ietekme būtu stabila un Barselonas Deklarācijā kopīgi izvirzītie mērķi tiktu īstenoti efektīvāk. Ņemot vērā pašas pieredzi, Savienība uzskata, ka pastiprināta sadarbība ekonomikas, sociālajā un politiskajā jomā ir pamats tās partneru labklājībai un stabilitātei nākotnē. Šķēršļu likvidēšana sekmēs lielražošanas priekšrocības un lielākas tirgus iespējas, tādējādi sekmējot ieguldījumus, atvieglinot ideju apmaiņu un palielinot savstarpēju saprašanos. Reģionālā indikatīvā programma atspoguļos panākumus, kas gūti pēc Barselonas konferences, saskaņā ar deklarāciju paredzot daudzpusējus pasākumus vispārvarīgos jautājumos, un nostiprinās darbības par labu decentralizētai sadarbībai. Tomēr attiecībā uz finansējumu reģionālās darbības neaizstās divpusējās darbības. Katrā divpusējā indikatīvā programmā būtu jābūt informācijai par visām darbībām, kas finansētas saskaņā ar jebkuru Kopienas reģionālās sadarbības programmu, kura ietekmē vai nākotnē ietekmēs šo konkrēto partnervalsti.

Decentralizācijas princips

10. Lai efektīvāk sasniegtu iedzīvotāju mērķa grupas un paplašinātu MEDA programmas dalībnieku loku, attiecinot to uz dažādiem pilsoniskās sabiedrības slāņiem, kas ietilpst Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības jomā, Komisija savas darbības centīsies izstrādāt un īstenot kopā ar spēkiem, kas ir tieši ieinteresēti un kam ir zināšanas, kas vajadzīgas sekmīgai intervences pasākumu izstrādei un izpildei. Komisija pievērsīs uzmanību tam, lai nodrošinātu šo programmu rūpīgu vadību un periodiski pārbaudītu to ietekmi.

Divpusējās indikatīvās programmas

11. Attiecībā uz divpusējām programmām prioritātes ir jāizraugās, ņemot vērā katras valsts tautsaimniecības un sabiedrības attīstības pakāpi, kā arī tās iestāžu organizatorisko jaudu. ņemot vērā asociācijas līgumus, kas ir noslēgti vai tiek īstenoti, indikatīvās programmas ir jāizraugās, ievērojot Vidusjūras reģiona partneru vajadzības, viņu spējas izlietot līdzekļus, kā arī paveikto, īstenojot struktūras reformu, kā arī kopā ar tiem noteiktās prioritātes, jo īpaši tās, kas izvirzītas ekonomikas dialoga secinājumos un pašos asociācijas līgumos. Nozīmīgas pūles tiks veltītas tam, lai sekmētu programmas, kas varētu veicināt demokrātijas attīstību un cilvēktiesību ievērošanu. Turpmāk minētie ekonomikas un sabiedrības attīstības aspekti un jomas, kam var piešķirt finansiālu palīdzību, sniedz vispārēju priekšstatu par Kopienas un Vidusjūras reģiona partneru divpusējo indikatīvo programmu darbības virzieniem pirmajiem MEDA programmas darbības gadiem.

12. Attiecībā uz Magribu

— atbalsts Marokai ir jāsniedz atbilstoši diviem savstarpēji saistītiem pamatvirzieniem. Pirmais ir sociālekonomiskā līdzsvara uzlabošana ar pasākumiem, kas attiecas uz lauku attīstību, ūdens apgādi, kā arī sociālo pakalpojumu uzlabošana, jo īpaši izglītības un veselības aizsardzības jomā. Šajā sakarā ņem vērā arī ziemeļu provinču vajadzības. Otrais virziens ir atbalsts ekonomikas pārejai sakarā ar asociācijas līguma īstenošanu, un proti – budžeta palīdzība, lai stiprinātu vidēja termiņa makroekonomikas stabilizēšanas stratēģiju, kā arī pasākumus, kas paredzēti uzņēmumu konkurētspējas nostiprināšanai,

— attiecībā uz Tunisiju atbalsts ir jāsniedz divos būtiskos savstarpēji saistītos virzienos. Pirmais, proti, atbalsts ekonomikas pārejai sakarā ar asociācijas līguma īstenošanu, nozīmē šādas darbības: budžeta palīdzība ekonomikas reformām, atbalsts ekonomikas izaugsmei (tostarp finanšu nozares attīstībai), iekšējo ieguldījumu sekmēšana, profesionālās izglītības programma un ekonomikas infrastruktūras modernizēšana. Otrs virziens, proti, sociālā līdzsvara nostiprināšana, paredz darbības, kas atbalsta lauku apvidu attīstību un darba vietu radīšanu, piemēram, mikrouzņēmumu izveide,

— intervences pasākumi par labu Alžīrijai ir jāveic divās svarīgās savstarpēji saistītās jomās. Pirmā no tām – atbalsts sociālekonomiskajam līdzsvaram, pilnīgojot iedzīvotāju sociālās labklājības uzlabošanas līdzekļus, lai visdrīzākajā laikā apmierinātu pamatvajadzības sociālajā jomā un radītu darbavietas, kā arī sniegtu palīdzību dzīvokļu celtniecības nozarei. Tāpat tiek veikti arī pasākumi par labu videi. Otrā joma ir palīdzība ekonomikas pārejas procesam, īstenojot struktūru pielāgošanas programmas, sekmējot mazo un vidējo uzņēmumu attīstību (MVU), īstenojot rūpniecības pārstrukturēšanas un modernizēšanas, kā arī finanšu nozares attīstības programmas.

13. Attiecībā uz Mašreku

— atbalsts Ēģiptei ir jāsniedz, ievērojot divus savstarpēji saistītus pamatvirzienus. Pirmkārt, sociālā līdzsvara nostiprināšana, uz ko tiks virzīta finansiālās sadarbības lielākā daļa. Tajā ietilpst ieguldījums sociālās attīstības fondā pakalpojumu uzlabošanai, nabadzības mazināšanai un darba vietu radīšanai, kā arī pamatzglītības reformas programma. Cita starpā tiks īstenoti vides aizsardzības pasākumi. Otra prioritāte ir palīdzība ekonomikas pārejai, kur ietilpst rūpnieciskās modernizācijas programmas, profesionālās izglītības, kā arī finanšu nozares apvienošanas un attīstības programmas,

— sadarbībai ar Jordāniju galvenokārt būtu jābūt struktūru pielāgošanas programmai, saskaņā ar ko tiks sniegta vajadzīgā budžeta palīdzība, lai stabilizētu pastāvošās nopietnās makroekonomikas nesamērības un sekmētu strukturālas reformas ekonomikā, ņemot vērā visnestabilākās sociālās jomas. Var veikt arī citas darbības, piemēram, riska kapitāla veidošana, lai atbalstītu uzņēmumus. Sociālajā jomā varētu veikt pasākumus par labu profesionālajai izglītībai, kā arī videi,

- atbilstoši programmai attiecībā uz Libānu arī turpmāk palīdzība tiks sniegta rekonstrukcijas procesam. Sociālekonomiskā līdzsvara jomā īpaši būtu jāpievēršas valsts administratīvās jaudas stiprināšanai, tostarp vietējās pašvaldībās un sabiedrisko pakalpojumu vadībā. Tāpat būtu jāveic intervences pasākumi ūdensapgādes jomā un par labu vides aizsardzībai. Attiecībā uz ekonomikas pāreju atbalsts būtu jāsniedz pasākumiem, kas saistīti ar rekonstrukciju, privātā sektora, riska kapitāla attīstību, profesionālo zināšanu ieguvu un sertifikāciju,
 - attiecībā uz Sīriju, lai papildinātu pakāpenisku ekonomikas liberalizāciju, sadarbībai ir jābūt vērstai uz pārvaldes uzlabošanu, jo īpaši komunālo pakalpojumu un sociālo pakalpojumu, vietējo pašvaldību un ministriju darba uzlabošanu. Tai ir divkāršs mērķis – radīt labvēlīgāku vidi privātajam sektoram un uzlabot iedzīvotāju dzīves apstākļus. Atbalsts tāpat tiks nodrošināts arī banku nozares modernizēšanai,
 - kopš 1993. gada Eiropas Savienība ir galvenais Palestīnas pašpārvaldes finanšu partneris. Šīs sadarbības galvenais mērķis bijis sekmēt Palestīnas ekonomiku, lai mazinātu tās atkarību no Izraēlas, attīstot tās ražošanas bāzi un sekmējot tās integrāciju reģiona un starptautiskā tirdzniecībā. Palīdzības prioritātes ir rekonstrukcija un svarīgākās infrastruktūras rehabilitācija, kā arī atbalsts Palestīnas iestāžu un privātā sektora attīstībai.
14. Turcijas programmas prioritāte būs intervences pasākumi, kas paredzēti, pirmkārt, lai atbalstītu vajadzīgo ekonomikas pielāgošanu un, otrkārt, lai atbalstītu sociālos pakalpojumus un vidi, un tās vispārējais mērķis būs palīdzēt izveidot muitas ūniju. Tādējādi ir jāveic pasākumi, lai sekmētu MVU konkurētspēju un attīstītu pārvaldi, izmantojot iestāžu sadarbību. Cita starpā tiks īstenoti projekti un programmas vides jomā. Darbības sociālajās jomās tiks koncentrētas uz trūkumcietēju vajadzībām, kā arī uz izglītību un veselības aizsardzību.

Atbalsts ekonomikas pārejai

15. Vidusjūras reģiona partnervalstīm ir vajadzīga palīdzība, lai sagatavotos brīvai tirdzniecībai ar Kopienu un celtu dzīves līmeni. Kopienas intervences pasākumu vispārējais mērķis būs palielināt partnervalstu ekonomikas konkurētspēju, lai panāktu noturīgu ekonomikas attīstību, jo īpaši uzlabojot eksporta rādītājus.

Šajā nolūkā palīdzība tiks sniegta jo īpaši šādās jomās:

- ekonomiskai un sociālai attīstībai labvēlīgas vides radīšana, pilnīgojot likumdošanu un institūtus, kas vajadzīgi makroekonomikas bāzes nostiprināšanai un konkurētspējīgai tirgus ekonomikai. Šajā nolūkā, cieši sadarbojoties ar Bretonvudsas iestādēm, palīdzība struktūru pielāgošanai ir jāpiešķir tiem partneriem, kas ir gatavi īstenot vajadzīgās reformas,
- attiecīgas tiesiskās un organizatoriskās sistēmas izveide, kas ir stabila, uzticama un atbilst Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības mērķiem,
- pasākumi, kas paredzēti, lai sekmētu tirdzniecību, tostarp palīdzība muitas un netiešo nodokļu jomā, veterināri sanitāro un fitosanitāro noteikumu saskaņošanai, kā arī eksporta veicināšanas programmām,
- tiesību aktu un standartu saskaņošana, kā arī iestāžu nostiprināšana vides jomā,
- finanšu nozares attīstība, sniedzot politisku atbalstu, un atbalstu, kas paredzēts, lai nostiprinātu centrālās bankas, attīstītu komercbankas un paplašinātu un padziļinātu finanšu tirgus; īpaša uzmanība tiks veltīta vietējo noguldījumu un investīciju sekmēšanai, kā arī tam, lai sekmētu investīcijas reģionā, jo īpaši Eiropas investīcijas. Īpaši svarīgi ir uzlabot finanšu pakalpojumu pieejamību, jo īpaši attiecībā uz privātā sektora MVU,
- uzņēmējdarbības rādītāju uzlabojums, jo īpaši modernizējot mazos un vidējos uzņēmumus, kā arī sekmējot jaunu uzņēmumu izveidi, izmantojot uzņēmumu konsultāciju dienestus, izglītošanas un informācijas dienestus,
- sadarbība starp Eiropas un Vidusjūras reģiona uzņēmumiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, piemēram, veidojot komunikāciju tīklus, kopīgus uzņēmumus, piešķirot licences, franšīzes un veidojot specializēto pakalpojumu centrus.
- privatizācijas sekmēšana, lai garantētu sekmīgu īpašuma, vadības un kontroles nodošanu privātajam sektoram,

- sadarbība energoapgādes, transporta, ūdensapgādes un telekomunikāciju nozarē attiecībā uz politiku, infrastruktūras un tīklu savstarpēju savienojamību un izmantojamību, kvalitātes uzlabošanu un pakalpojuma sniegšanas izmaksu samazināšanu, rūpnieciskā sadarbība, jo īpaši rūpnieciskās zonās, kā arī pētījumu un tehnoloģiju attīstība,
- atbalsts mikrouzņēmumiem, lai iedrošinātu uzņēmējus un palīdzētu integrēt visas sabiedrības daļas ekonomikas izaugsmes procesā,
- cilvēkresursu attīstība, uzlabojot vadību, plānošanu, kā arī profesionālās izglītības un vadības izglītošanas kvalitāti,
- partneru inovāciju sistēmu nostiprināšana, palielinot pētījumu un tehnoloģiju attīstības jaudu, tehnoloģiju nodošanas mehānismus, kā arī sniedzot atbalstu valsts inovāciju politikas izstrādei.

Sociālekonomiskā līdzsvara nostiprināšana

16. Lai samazinātu pagaidu izmaksas, kas saistītas ar ekonomikas pāreju, un sabiedrību labāk sagatavotu nākotnei, ir īpaši svarīgi, lai procesu papildinātu attiecīgi pasākumi sociālās politikas jomā.

- Lauku apvidu attīstība arī turpmāk ir galvenā stratēģija, ko izmanto, lai apkarotu nabadzību un novērstu arvien pieaugošu atšķirību lauku un pilsētu iedzīvotāju labklājībā. Vidusjūras reģiona partnervalstu iedzīvotāju liela daļa joprojām kultūras ziņā un saimnieciskā ziņā ir saistīta ar laukiem. Tam, ka palielinās masveida izceļošana uz pilsētām, varētu būt nopietnas sociālas, politiskas un ekoloģiskas sekas. Dzīves līmeņa celšanā liela nozīme ir lauksaimniecības darba ražīguma pieaugumam gluži tāpat kā mazu uzņēmumu un mikrouzņēmumu attīstībai. Ir vajadzīgas speciālas programmas, lai nodrošinātu pamatvajadzību apmierināšanu, proti, veselības aizsardzības un izglītības pamatpakalpojumus, ūdensapgādi un kanalizāciju, kā arī energoapgādi.
- Īpaša uzmanība jāveltī ekoloģiskā līdzsvara saglabāšanai partnervalstīs, palīdzot palielināt spējas vides novērtējuma, apsaimniekošanas, likumdošanas un ieviešanas jomā. Procentu likmes subsīdijas var piešķirt attiecībā uz Eiropas Investīciju bankas aizdevumiem, lai segtu vides uzlabošanas izmaksas, kas rodas, īstenojot projektus šajā jomā.
- Ir jāatbalsta programmas, kuru mērķis ir uzlabot dzīves apstākļus pilsētās, kā arī vajadzības gadījumā – sociālās aizsardzības sistēmas, īstenojot aktīvu darba vietu radīšanas politiku un pasākumus nabadzības mazināšanai. Tāds atbalsts varētu būt sociālie fondi, kas paredzēti, lai sekmētu nodarbinātību nelabvēlīgos sociālos sektoros un atbalstītu speciālus pasākumus attiecībā uz izglītību un veselības aizsardzību. Palīdzību var sniegt sociālās politikas izstrādei, jo īpaši tādās jomās kā veselības aizsardzība un apdrošināšana bezdarba gadījumam, kā arī pensiju programmas.
- Būtu jāatbalsta uzlabojumi sociālajā infrastruktūrā un sociālo pakalpojumu sniegšanā. Primāro veselības aprūpi var finansēt arī kā daļu no stratēģiskā mērķa, kas paredz samazināt iedzīvotāju skaita pieaugumu. Arī pasākumi, kas veicina pietiekamu mājokļu nodrošinājumu, būtu jāatbalsta.
- Būtu jāatbalsta izglītības un mācību jomā sniegto pakalpojumu uzlabojumi, jo īpaši attiecībā uz sākumizglītību un meiteņu un sieviešu profesionālo izglītību, galvenokārt lauku rajonos.
- Būtu jāveic pasākumi, lai sekmētu un nostiprinātu sadarbību zvejniecībā un ilgstošā jūras resursu izmantošanā.

Pilsoniskas sabiedrības izveide

17. Pilsoniskas sabiedrības veidošana ir jāatbalsta, īstenojot pasākumus, kas paredzēti, lai sekmētu cilvēktiesību ievērošanu, demokratizāciju un tiesiskumu. Šo pasākumu atbalstu var īstenot arī ar decentralizētu sadarbību. Ir jārosina sadarbība pētniecības, tehnoloģiju attīstības un nodošanas jomā, nodrošinot privātā un valsts sektora darbinieku sakarus. Ir jāatbalsta tās darbības kultūras jomā, kas mudina uz dialogu un pieredzes apmaiņu kultūras apvienību un sistēmu starpā. Vidusjūras reģiona darbības informācijas un sakaru jomā būtu jāatbalsta, lai patiešām izveidotu Eiropas un Vidusjūras reģiona informācijas sabiedrību. Sociālie partneri un nevalstiskās organizācijas būtu jāmudina aktīvi piedalīties šajā procesā.

Pamatnostādnes indikatīvai reģionālai programmai

18. Paredzēts, ka reģionu sadarbība papildina divpusējo sadarbību un īstenojama, ievērojot trīs galvenās Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības jomas. No Barcelonas Deklarācijas un MEDA regulas II pielikumā minētajām ekonomikas un sabiedrības attīstības jomām un aspektiem, kam var piešķirt finansiālu palīdzību, turpmāk minētie sniedz vispārēju priekšstatu par Kopienas un Vidusjūras reģiona partneru pašreizējo reģionu indikatīvo programmu galvenajiem virzieniem. Ir jāņem vērā darbs, kas veikts sanāksmēs, kuras organizētas sakarā ar Barselonā notikušo ministriju konferenci. Vispārējais mērķis ir veicināt labāku saprašanos partnervalstu starpā, panākot reģionālo problēmu labāku izpratni politikas, ekonomikas, sociālā un kultūras jomā, sekmējot labākās pieredzes apmaiņu un dalīšanos zinātnībā, kā arī tādu projektu kopīgu īstenošanu, kuros ir vispārēja ieinteresētība. Vēl jo vairāk, Eiropas Savienība arī turpmāk sniegs atbalstu Vidējo Austrumu miera procesam.

19. Politikas jomā tāpat kā divpusējās programmās, izmantojot pasākumus, uz kuriem attiecas MEDA regula, atbalstu var sniegt

— demokrātijas attīstībai un cilvēktiesību ievērošanai,

— atklātības uzlabošanai un valsts iestāžu efektivitātei,

— uzticības vairošanas pasākumiem, lai nostiprinātu stabilitāti reģionā.

20. Ekonomikas un finanšu jomā palīdzību sniegs, lai sagatavotos brīvās tirdzniecības zonas izveidei, sekmējot konkurētspēju un atvieglinot ekonomikas pāreju, jo īpaši tādās jomās kā muitas noteikumi, izcelsmes noteikumi, statistika, veterināri sanitārie un fitosanitārie noteikumi un regulas, kā arī banku nozare un vērtspapīru tirgi.

Attiecīgus pasākumus veiks šādās jomās: transports, enerģētika (kur Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu enerģētikas forums darbosies kā koordinācijas instruments), telekomunikācijas un informācijas tehnoloģijas, reģionu sadarbība, tūrisms, vide, zinātne un tehnoloģija, ūdensapgāde un zveja. Palīdzību tāpat sniedz sakaru tīklu izveidei starp uzņēmumiem un pētījumu un attīstības centriem, lai atvieglinātu dalīšanos zinātnībā un kopīgu uzņēmumu un uzņēmējdarbības iespēju rašanos.

21. Eiropas Savienības un Vidusjūras reģiona partnervalstu pilsonisko sabiedrību decentralizētas apmaiņas programmas īsteno šādās jomās: augstskolas, masu informācijas līdzekļi, vietējās pašvaldības, tehnoloģijas un citās jomās, kas izraisa abpusēju ieinteresētību.

Citus pasākumus, piemēram, dialogus, projektus, kuros ir vispārēja ieinteresētība, vai sakaru tīklu ieviešanu, īsteno, kā paredzēts Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerībā, lai atbalstītu vietējās pašvaldības, kultūru dialogu, masu informācijas līdzekļus, jauniešu apmaiņas pasākumus un apmaiņas pilsonisko sabiedrību starpā. Pētniecību un tehnoloģiju attīstību, tehnoloģiju nodošanu, informācijas un sakaru darbības nostiprināšanu, izmantojot moderno informācijas tehnoloģiju.

Visbeidzot, tehnisku palīdzību var sniegt, lai apkarotu narkotiku tirdzniecību, terorismu un starptautisko noziedzību. Šie pasākumi varētu būt vērsti uz informācijas un pieredzes apmaiņu, datu atbilstību un tiesību sistēmu nostiprināšanu.

Regulāra pārskatīšana un paveiktā novērtējums

22. Komisija vislielāko uzmanību pievērš rūpīgai divpusējo un reģionālo indikatīvo programmu vadībai un saskaņā ar tām finansētajiem individuālajiem projektiem un programmām. Minētos projektus un programmas regulāri pārskata un novērtē paveikto. Tādā izpētē jo īpaši novērtēs, cik no konkrētajiem mērķiem ir sasniegts, kāda ir dažādo darbību ekonomiskā dzīvotspēja un izmaksu efektivitāte, kā arī to ieguldījums Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerībā kopumā. Īpaša uzmanība tiks pievērsta tam, kā indikatīvajās programmās un projektos ir risināti svarīgākie jautājumi, kas paredzēti šajās pamatnostādnēs. Šīs izpētes rezultātus darīs zināmus dalībvalstīm.